

LIBRETO_REVITALIZÁCIA LOKALITY SNEŽIENKA

ANONYMNÁ IDEOVÁ URBANISTICKO-ARCHITEKTONICKÁ SÚŤAŽ

„Naturálny potenciál a okolie v dotyku s objektom Snežienky je fascinujúcou ukážkou neodmysliteľnej prírodnej kulisy, ktorá toto územie priamo charakterizuje. Objekt lanovky a bývalej reštaurácie sa stal jeho neoddeliteľnou súčasťou, pre mnohých zároveň však aj bolestivou jazvou, ako pozostatkom z 80-tych rokov jej niekdajšej slávy. Napriek zúfalému stavu budovy reštaurácie sme však plne presvedčení, že tento súbor objektov je s prostredím stále „živo zrastený“, čo sa jasne a čitateľne podpisuje pod naším návrhom.“

Od počiatku navrhovania bolo zrejmé, že kľúčovým pre zachovanie pôvodného objektu bude zhodnotenie možností jeho prípadného znovuuvedenia „do života“. Stav skeletu a výplňových múrov však nemožno považovať za vyhovujúci, ak by došlo len k bežným sanačným úpravám. Jeho komplexná sanácia by si však vyžiadala nadmernú investíciu a špeciálnu technológiu, čo z hľadiska racionálnej realizovateľnosti nepredstavuje ideálne riešenie. Práve preto naše navrhované riešenie predstavuje zapojenie torza reštaurácie do prevádzky len v obmedzenom rozsahu – stabilizáciou jestvujúcich prvkov je pôvodný skelet doplnený o samonosnú vstavanú konštrukciu, ktorá ho staticky nezaťažuje a svojou jednoduchou formou mu povolí naďalej tvoriť „tvár“ Snežienky. Vďaka vstavbe by bola ekonomická náročnosť na obnovu značne nižšia.

Potrebné sanačné opatrenia pôvodných konštrukcií:

- zvolené sanačné opatrenia majú zmeniť status ruiny na kontrolovanú ruinu. Zážitkovosť takéhoto prístupu podčiarkuje surovosť konštrukcií, ich pravdivosť a fotogenickosť.
- po realizácii nových murovaných alebo betónových častí odporúčame ich povrchovo upraviť „nahrubo“ aby korešpondovali s prvkami, ktoré ostanú v jestvujúcom stave
- vytvorenie dodatočných hydroizolácií a ochrany proti účinkom vzliňajúcej kapilárnej vlhkosti
- podľa prieskumu vlhkosti a salinity stavebných konštrukcií zvoliť správny spôsob vysušenia jednotlivých častí
- povrchovo narušené murivo sanovať odstránením omietky. V danom mieste narušené časti kusových stavív odstrániť spolu s maltou. Po vytmelení ložných škár aplikovať sanačnú jemnozrnnú cementovú maltu alebo novú vápenno cementovú omietku. Veľmi porušené kusové murivo nahradiť novým. Murované piliere a časti nosných stien spevniť betónovaním alebo vystuženou omietkou.
- diagnostikou určiť mieru sanácie jednotlivých betónových prvkov. Vodorovné železobetónové konštrukcie a nosníky sanovať striekaným alebo nanášaným betónom. Stropné dosky zosilniť nadbetónovaním vrstvy vystuženej zváranou sieťou
- chýbajúce časti domurovať resp. dobetónovať

Architektonický návrh

Nový vstavaný objekt do pôvodného skeletu „vstupuje“ cez otvorenú severnú fasádu, kde využíva takmer maximálny objem kubusu (jeho strešná konštrukcia je takmer v dotyku s existujúcou priehradovou konštrukciou nesúcou prestrešenie tejto časti). Tento vstavaný interiér nesie „reprezentačnú“ funkciu – zachováva galériu a pozostáva z infocentra a multifunkčnej sály pre výstavy, prípadné študovne či priestory pre kultivovanú a koordinovanú zábavu detí.

Do segmentu, ktorý v minulosti prepájal tento dominantný dvojpodlažný galerijný priestor s budovou údolnej stanice lanovky, vstupuje otvorom v úrovni druhého nadzemného podlažia. V týchto miestach - vzhľadom na potenciál kontaktu s prírodným okolím a atraktívnymi výhľadmi - je ponad Drieňovskú lúku navrhnuté reštauračné sedenie, ktoré takto kopíruje niekdajšiu polohu reštauračnej terasy so stolmi a sedením.

Spodné podlažie je v najlepšej kondícii, preto návrh uvažuje s jeho sanovaním, zachovaním a následným vybudovaním zázemia pre reštauráciu (kuchyňu, sociálne zariadenia prístupné pre stravníkov, ako aj toalety prístupné z exteriéru). V časti, ktorá je na vizuálne najdostupnejšom mieste, je umiestnený servis a požičovňa športových potrieb.

Technické riešenie

Celý vstavaný objekt má jednotný charakter, ktorý je vytváraný polykarbonátovými stenami, ktoré majú dobré tepelno-technické parametre a zároveň zvyšujú solárne zisky v objekte. Presahy existujúcich vodorovných konštrukcií nad vstavbou prirodzenie tienia, vďaka čomu nevzniká skleníkový efekt a nadmerné prehrievanie interiéru. V tomto sa odvolávame na tradičnú slovenskú architektúru, ktorej doménou bola z hľadiska energetickej efektívnosti tvorba pavlačí. Tie cez leto chránia pred prehrievaním a v zime pomáhajú k vykurovaniu interiéru. Dôvodom je rozdielny azimut slnka v zimnom a v letnom období. Fasáda je doplnená o transparentné okenné a dverné konštrukcie, slúžiace na vetranie a získavanie priamych pasívnych solárnych ziskov. Objekt je navrhnutý ako nízkoenergetický s rekuperáciou. Bude výhľadovo napojený na navrhovanú kanalizáciu podľa UPN Bratislava, dovedty riešený biologickým septikom pri budove. Odpad z kuchyne je plánovaný na malo frekventovanej strane objektu s priamym dopravným napojením na zásobovanie. Parkovacie miesta pre personál sa nachádzajú taktiež v tejto časti pozemku. Dažďová voda bude zachytávaná do dvoch vsakovacích šácht umiestnených na opačných koncoch v rámci pozemku, pri budove).

Riešená lokalita - urbanizmus

Budova sa nachádza v blízkej dostupnosti zastávky MHD a zároveň priamo na turistickej trase, čo zabezpečuje neprestajný prísun návštevníkov aj v prípade vylúčenia súkromnej automobilovej dopravy využívajúcej existujúcu komunikáciu. Týmto vylúčením sa lokalita stáva bezpečnejšia pre voľný pohyb peších. Vylúčenie rovnako napomáha regulovať ohrozenie kvality ovzdušia nadmernými exhalátmi, ktorá má zodpovedať lokalite CHKO Malé Karpaty, ako aj SKUEV Vydrica.

V blízkosti objektu sa nachádza viacero cyklochodníkov, na ktoré v mieste ich stretnutia návrh reaguje lokálnymi odpočinkovými priestormi, rovnako aj dostatočným množstvom novo-navrhovaných cyklistických stojísk. Z urbanisticko-kompozičného hľadiska je zásadný návrh pešieho

chodníka smerujúceho z Drieňovskej lúky k objektu, ktorý vyvrcholuje v priehľade medzi novým – vstavaným kubusom a budovou stanice lanovky. Riešenie kladie dôraz na bezbariérovosť, takže na toto miesto je možné dostať sa aj rampou pre invalidov. Rampa začína v bezprostrednej blízkosti parkovacieho miesta, ktoré je umiestnené na južnej strane fasády (približne pod trasou lanovky).

Najexponovanejší pohľad na objekt – severozápadný – od Drieňovskej lúky, jasne naznačuje jeden z ťažiskových zámerov návrhu, a to snahu o čiastočné optické eliminovanie rušivej fasády 1. nadzemného podlažia. Navršenie terénu k tejto fasáde (s jeho dostatočným odsadením, aby bolo zabezpečené dostatočné presvetlenie a prevetranie interiéru servisu a predajne športových potrieb) vytvára kulisovú „masu zelene“, ktorá opticky znižuje veľký objem objektu a zo severozápadnej strany ho čiastočne zakrýva. Táto terénna úprava zároveň vytvára komornejší prírodný amfiteáter, ktorý prináša veľa možností pre rozmanité kultúrne podujatia. Pod amfiteátrom sú umiestnené stojiská pre bicykle, rovnako aj existujúca studňa, ktorá je naďalej prístupná. Stojiská pre bicykle sú umiestnená tak, aby boli na viditeľnom mieste priamo z terasy reštaurácie a zároveň môžu slúžiť pre odklad bicyklov pre servis.

Návrh a riešenie verejných priestranstiev

Verejné priestranstvá teda poskytujú širokú škálu využitia na trávenie voľného času všetkých vekových kategórií. Pre podporu edukačného charakteru a ozvláštnenie exponovaných plôch bol navrhnutý systém tzv. pavilónov, ktoré sú doplnené o „zážitkový chodník“, detskú cyklo „U-rampu“ a nové „mikro-zhluky“ krovín s drobnými plodmi (šípky, baza, maliny..). Tieto úpravy roztrúsené po lokalite podporujú cirkuláciu ľudí v prírode, ako aj ich aktívny odpočinok s možnosťou dozvedania sa nových informácií. S existujúcim detským ihriskom sa uvažuje na pôvodnom mieste v pôvodnom charaktere a v pôvodnej forme. Jeho napojenie je zabezpečené prepojením cez vodný tok novým mobiliárom slúžiaci pre deti.

Systém pavilónov je založený na jednoduchých exteriérových priestoroch, ktoré poskytujú rôzne formy stolovania/oddychovania s výhľadmi na zaujímavé lokality. Sú venované jednotlivým chráneným druhom lokálnej fauny a flóry tak, aby dokázali zaujať všetky vekové skupiny – v najnižších miestach (v zornom poli najmenších detí) sú umiestnené zjednodušené ilustrácie, vo vyššej polohe (pre čerstvo školopovinné deti, ktoré vedia čítať) sú doplnené o pár zaujímavostí a základných informácií, zatiaľ čo tabuľky v najvyššej polohe obsahujú podrobnejší popis ich života a spôsobov ochrany.